

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2018. január 18. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t:

A testi sértés büntettének kísérlete miatt vádlott neve ellen indított büntetőügyben a **Szolnoki Törvényszék** 2017. január 16. napján kihirdetett **8.B.142/2016/18.** számú ítéletét

megváltoztatja:

vádott neve vádlott cselekményét testi sértés büntette kísérletének [Btk. 164. § (1) bekezdés, **(3) bekezdés**, (8) bekezdés 1. fordulat] **minősíti.**

A vádlott pártfogó felügyeletének elrendelését **mellőzi.**

A vádlottat a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól **előzetes mentesítésben részesíti.**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntettének kísérletében [Btk. 164. § (1), (2) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat]. Ezért a vádlottat 1 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Elrendelte a próbaidő tartamára a vádlott pártfogó felügyeletét. Megállapította, hogy a szabadságvesztést - annak esetleges végrehajtása esetén - börtönben kell végrehajtani, és abból a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A Szolnoki Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.37/2016. szám alatt bevételezett 1-3. sorszám alatti bűnjelek lefoglalását megszüntette, és a 2. sorszám alatti csavarhúzózt egyéb érdekelt részére, a 3. sorszám alatti metszőollót sértett sértett részére kiadni rendelte, míg az 1. sorszám alatti 2 db vérgyanús szennyeződés megsemmisítését rendelte el.

Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 131.238.-Ft bünyügyi költség állam javára történő megfizetésére.

Az első fokú ítélet ellen a vádlott az ítélet kihirdetését követően felmentésért fellebbezett, egyben jelezte, hogy a másodfokú eljárás lefolytatására szegedi székhelyű bíróságot nem fogad el. Fellebbezett továbbá a védő a fellebbezési nyilvános ülésen - a másodfokú bíróság felhívását követően - ugyancsak a vádlott felmentése érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.419/2016/3-II. számú átiratában a bejelentett fellebbezést nem tartotta alaposnak. Eljárási szabálysértésekre tett észrevételei mellett az első fokú ítélet

helybenhagyását indítványozta azzal, hogy álláspontja szerint a vádlott nem érdemes a büntetett előéletéhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól az előzetes mentesítésre.

vádott neve vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen a tényállás megállapításán és a jogi indokolás kifogásolásán keresztül, a vádlott jogos védelmi helyzetére való hivatkozással a vádlott felmentését indítványozta. Álláspontja szerint a bizonyítási eljárás hiányos volt, az elsőfokú bíróság tévesen jutott a jogos védelmi helyzet kizárását kizáró álláspontra. Hangsúlyozta, hogy sértett sértett lopási cselekményt követett el, amelynek körében nincs jelentősége annak, hogy az szabálysértési értékhatárt meg nem haladó értékre történt. Ettől függetlenül kialakult a jogos védelmi helyzet, és a vádlott a cselekményével a tulajdon elleni szabálysértés elkövetésén tetten ért sértettet tartotta vissza a magatartásával. Álláspontja szerint a sértett magatartását az elsőfokú bíróság nem kellő súllyal értékelte, és a sértett irányába túlzott empátiát tanúsított.

Kifogásolta a védő az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét tanú 1, a vádlott lányának tanúvallomása kapcsán is, és ezzel együtt azt, hogy az elsőfokú bíróság tényállása nem tartalmazza, hogy a sértett bántalmazta a vádlottat.

Megítélése szerint kiemelt jelentősége lett volna annak is, hogy sértett sértett hol távozott a tényállásban írt területről. Erre vonatkozóan bizonyítási kísérlet lefolytatása iránt terjesztett elő az első fokú eljárásban bizonyítási indítványt, amelyet az elsőfokú bíróság elutasított.

Hivatkozott arra is, hogy a sértettet ért bántalmazást követően a sértett nem azonnal távozott, életét mentve a helyszínről, hanem az irányadó tényállás szerint benyúlt a vádlott gépkocsijába, annak indítókulcsát magához vette és úgy ment haza. A vádlott a kezében tartott csavarhúzó fogórészével ennek megakadályozása érdekében többször megütötte a sértett jobb felkarját. Álláspontja szerint nem kizárt, hogy az autóban történt a sértett állkapocs alatti tájékozott sértett sérülése is.

Mivel a fenti kétségek miatt álláspontja szerint nem állapítható meg minden kétséget kizáróan a vádlott bűnössége, erre, valamint arra tekintettel, hogy a vádlott jogos védelmi helyzetben cselekedett, ezért a vádlott felmentését indítványozta.

vádott neve vádlott a fellebbezési nyilvános ülésen előadta, hogy a Szegedi Ítéltábla eljáró tanácsával szemben nincs kizárási indítványa. Megismételte, hogy bűncselekményt nem követett el, büntetőjogi felelősségét nem ismerte el, és a sértett közrehatását hangsúlyozta.

Az ítéltábla a vádlott javára bejelentett fellebbezéseket ítélte alaposnak, a fellebbviteli főügyészség átiratában írtakat részben osztotta.

Az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezések folytán az ítéltábla a Be. 348. § (1) bekezdése alapján eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást felülbírált. Ennek során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nélkül folytatta le a tárgyalást.

Osztotta a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában írt azon eljárási szabálysértésre tett észrevételt, hogy eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott védőjét, aki az első fokú ítélet kihirdetésekor nem volt jelen, nem figyelmeztette a fellebbezési jogára az első fokú ítélet kézbesítésekor, sem az első fokú ítéletben, sem külön átiratban. A védő részére kézbesített és 2017.

február 27. napján kézhez vett ítélet a jogorvoslati jogra nézve kizárólag azt tartalmazza, hogy az ítélet bűnjelekre vonatkozó rendelkezése ellen egyéb érdekelt egyéb érdekelt jelenthet be fellebbezést.

A Be. 324. § (1) bekezdés d) pontjára figyelemmel az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésre jogosult a védő a vádlott hozzájárulása nélkül is, míg a Be. 325. § (2) bekezdése értelmében a kézbesítés útján közölt ítélet ellen 8 napon belül lehet fellebbezni.

A fenti eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében az ítéletábra nyilatkoztatta a vádlott védőjét, hogy kíván-e az ítélettel szemben fellebbezéssel élni. A védő a fellebbezési nyilvános ülésen joghatályos fellebbezést jelentett be a vádlott felmentése végett.

Nem osztotta ugyanakkor az ítéletábra a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség azon eljárási szabálysértésre tett észrevételét, hogy a törvényszék nem foglalkozott érdemben és nem utasította el a vádlott védője által 2016. május 3. napján érkezett 6. sorszám alatti védői bizonyítási indítványt. Ezen indítványban a vádlott korábbi védője a sértett cselekményt megelőző magatartására vonatkozóan egyéb érdekelt, **tanú 5**, **tanú 3** és tanú 1 tanúk kihallgatását indítványozta.

A 2016. szeptember 29. napján tartott tárgyaláson a védő megismételte egyéb érdekelt tanúként történő kihallgatására irányuló indítványát, azonban nem ismételte meg a többi, 6. sorszám alatti indítványában írt tanú kihallgatására irányulóan.

Az elsőfokú bíróság az első fokú iratok között 6. sorszám alatti bizonyítási indítványok közül egyéb érdekelt és tanú 1 tanúk kihallgatását teljesítette, míg **tanú 5** és **tanú 3** tanú k kihallgatására vonatkozóan a védő a korábbi bizonyítási indítványát már nem tartotta fenn, így nem volt mit elbírálnia az elsőfokú bíróságnak.

A törvényszék eleget tett tényállás felderítési feladatának a vád elbírálásához szükséges körben és mértékben, további bizonyításnak helye nem volt. A vád tárgyát képező releváns tényekre nézve széles körű bizonyítást vett fel, és annak során beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelte, mérlegelte.

Osztotta a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában írtakat a vonatkozásban az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 168. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére mérlegelési körébe vonta sértett sértett és vádlott neve terhelt nyilatkozatát tartalmazó, nyomozati iratok 47.-48. lapszámai alatti rendőri jelentésnek a vádlott és a sértett nyilatkozatait tartalmazó részét is.

Miután a Be. 168. § (1) bekezdése alapján a gyanúsított és a tanú kihallgatásáról jelentés nem készíthető, ezért az ítéletábra a Be. 78. § (4) bekezdés 3. fordulatában foglaltakra figyelemmel a jelentésnek a vádlott és a sértett nyilatkozatait tartalmazó részét a bizonyítékok köréből kirekesztette. Ettől eltekintve azonban az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget téve logikus, és az iratoknak megfeleltethető részletes magyarázatát adta annak, hogy a tényállást miért a sértett következetes vallomása és az azt alátámasztó bizonyítékok, így **tanú 4** **tanú 5**, **tanú 6**, egyéb érdekelt tanúk vallomásai, valamint az igazságügyi orvosszakértői vélemény, a bűnjel vizsgálatról készült szakvélemény és a szemle jegyzőkönyve alapján állapította meg, a vádlott védekezésével szemben.

Ugyancsak megfelelő indokát adta annak, hogy a bizonyítékok közül miért nem fogadta el a vádlott lányának, tanú 1nak azon vallomását, hogy a vádbeli napon este 8 óra után otthonában találkozott a vádlottal, akinek elmondásából szerzett tudomást arról, hogy a sértett, miután az apja őt piszkos

tolvajnak nevezte és felé köpött, visszafordult, és teljes erőből ököllel orrba vágta. Ezen ütés nyomai a tanú vallomása szerint láthatóak voltak, miután a vádlott orra duzzadt volt, kék-zöld-piros folt volt az orrnyergén, és pápaszeme is lett az apjának, ami napokon keresztül látható volt.

E körben értékelte az elsőfokú bíróság a nyomozati iratok 197. lapszáma alatti, a vádlottról készült ambuláns kezelőlap tartalmát, amely szerint a vádlott kizárólag az orrnyerge feletti minimális érzékenységet jelzett, orrjárataiban vérzés nem volt látható, külsérelmi nyom nem látszott rajta. Ezen túlmenően figyelemmel volt dr. szakértő igazságügyi orvosszakértő tárgyaláson előadott szakvéleményére, amely szerint az orrsérülés következtében feltétlen egy hámsérülésnek, vagy bevérvésnek ki kellett volna alakulnia, amit órákkal később történt kórházi vizsgálata során észlelni kellett volna (első fokú 17. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 25. oldal 3.bekezdés). Ezen kívül a nyomozati iratok 47.-48. lapszáma alatti rendőri jelentésnek azon értékelhető részét is mérlegelte, hogy a vádlotton az intézkedő rendőrök vérző, illetve bármilyen sérülést nem észleltek, továbbá **tanú 7** rendőr tanúvallomását, amely szerint ha észleltek volna ilyen sérülést, a helyszínen jelen lévő mentősök azt ellátták volna, s annak ténye a rendőri jelentésben szerepelne.

Az ítéletábra a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az iratok egybehangzó adatai alapján mindössze azzal helyesbítette az első fokú ítélet 3. oldal 1. bekezdés utolsó előtti sorát, hogy a szűrés kis erővel történt. Miután az elsőfokú bíróság a tényállás ezen részét az igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján kis, maximum közepes erővel történt szűrésben határozta meg és a kétséget nem a terhelt terhére értékelni, ezért kizárólag a kis erővel történt szűrésre tehető tényállásbeli megállapítás.

A Be. 78. § (3) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. A Be. 352. § (3) bekezdése szerint pedig a másodfokú bíróság csak azokkal a tényekkel kapcsolatban értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat, amelyekre bizonyítást vett fel, kivéve, ha az iratok tartalma, vagy ténybeli következtetés alapján a terheltet az (1) bekezdés b) pontja alapján felmenti, vagy az eljárást megszünteti. Mindezekből következően, ha a tényállás iratszerű, a ténybeli következtetések logikusak és nincs helye a Be. 353. § (1) bekezdésében meghatározott törvényi feltételek hiányában bizonyítás felvételének, akkor a bizonyítékok eltérő értékelésére, illetve eltérő tényállás megállapítására nem kerülhet sor a másodfokú eljárásban.

A másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság az iratok tartalmával megegyezően vette figyelembe a bizonyítékokat, és a logika szabályait is megtartva állapította meg a tényállást. Ezért a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó és a vádlott felmentését célzó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 22. § (1) bekezdése alapján nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más, vagy mások személye, javai, vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

Az irányadó tényállás alapján a vádlott a sértett tulajdon elleni szabálysértésének elkövetését észlelte, és emiatt a gépkocsijával a helyszínen megállt, és a gépkocsiból kiszállt. Ennek hatására a sértett a szabálysértési cselekményt abbahagyta, kezében az 5 szál virággal és a metszőollóval átmászott a földterületet és az utat elválasztó árkon és kilépett az útestre. Ebből következően a

sértett általi szabálysértési cselekmény abbahagyásához, a más javai elleni támadás félbeszakításához a vádlott megjelenése már önmagában elegendő volt.

Vizsgálni kellett ugyanakkor azt is, hogy a vádlottnak az ezt követő és a vád tárgyát képező cselekménye a sértett általi tulajdon elleni szabálysértéssel megszerzett javak (a virágok) visszaszerzését célozta, avagy valójában az megtorló jellegű volt, amely a jogos védelmi helyzet korlátain már kívül esik (Kúria, Bfv.III.859/2017/13.). Ennek körében azt állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a vádlott cselekménye nem az öt szál virág visszaszerzését célozta, hiszen a vádlott hagyta a sértettet távozni a helyszínről kezében a virágokkal, illetve annak visszaadására nem is szólította fel a sértettet. A vádlott magatartása egyértelműen megtorló jellegű volt, amely pedig nem fér bele a jogos védelmi helyzetbe. Mindezekre figyelemmel tehát az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a szúrásra, és a sértett jobb felkarjának bevérzéssel járó hámozódásos sérülését eredményező ütésekre nem jogos védelmi helyzetben került sor. Ezáltal a vádlottat az általa elkövetett cselekményért büntetőjogi felelősség terheli.

A megállapított tényállás alapján tehát az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére.

A vádlott cselekményének jogi minősítése kapcsán helyes volt az az álláspontja, hogy a testi sértést a vádlott egyenes szándékkal követte el, azonban tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a vádlott azzal, hogy a kezében tartott csavarhúzóval kb. 4 cm mélyen nyakon szúrta a sértettet - miután a cselekmény jogszabályi minősítése körében - a 2012. évi C. törvény (Btk.) 164. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozott - az volt a jogi álláspontja, hogy a vádlott szándéka a bántalmazással eredetileg csak 8 napon belül gyógyuló sérülés okozására terjedt ki. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezzel szemben az érintett testtájékot (a sértett nyaka) és az elkövetés eszközét (23 cm hosszú fémrészsel rendelkező csavarhúzó) tekintve, a vádlott szándéka eleve 8 napon túl gyógyuló súlyos, akár életveszélyes sérülés okozására is kiterjedt legalább eshetőleges szándékkal. Ezért a cselekmény alapesete nem az a Btk. 164.§ (1) és (2) bekezdése szerinti könnyű testi sértés vétsége, hanem a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdése szerinti súlyos testi sértés büntette.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, és vádlott neve vádlott cselekményét testi sértés büntette kísérletének [Btk. 164. § (1) bekezdés, **(3) bekezdés**, (8) bekezdés 1. fordulata] minősítette.

Az elsőfokú bíróság által értékelt bűnösségi körülményeket az ítéletábra pusztán akként helyesbítette, hogy az enyhítő körülmények körében értékelt kísérlet csak csekélyebb súllyal vehető figyelembe, miután a vádlott cselekménye befejezett kísérlet. A vádlott ugyanis a maga részéről mindent megtett annak érdekében, hogy a bűncselekmény megvalósulásához szükséges eredmény bekövetkezzon, azaz elindította azt az okfolyamatot, amely az ő további magatartása nélkül is alkalmas volt arra, hogy a bűncselekmény befejezetté váljon.

Az alkalmazandó büntetési tételkeret vádlott neve vádlott esetén 2-8 évig terjedő szabadságvesztés, az irányadó középérték pedig 5 év szabadságvesztés.

Osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy az enyhítő körülmények túlsúlyára, különösen a vádlott előrehaladott korára figyelemmel, indokolt a Btk. 82. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés c) pontjában írt ún. enyhítő rendelkezés alkalmazása, amelyre figyelemmel az 1 év 6 hónap szabadságvesztés büntetés további lényeges enyhítésére nem kerülhetett sor.

Ugyancsak helyes a törvényszék azon álláspontja, hogy a vádlott eddigi kifogástalan életvitelére tekintettel feltehető, hogy a büntetés célja tényleges szabadságelvonás nélkül is elérhető, ezért nem tévedett, amikor a szabadságvesztés büntetés végrehajtását a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdései alapján próbaidőre felfüggesztette.

Ugyanakkor nem találta az ítélőtábla szükségesnek a próbaidő eredményes elteltéhez az igen idős korú vádlott rendszeres figyelemmel kísérését, ezért a pártfogó felügyeletének elrendelését mellőzte.

Az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV. 17.) AB határozatában foglaltak alapján vizsgálta az ítélőtábla, hogy a vádlott esetében lehetőség van-e előzetes bírósági mentesítésre.

Az ítélőtábla a vádlott előrehaladott korára, eddigi kifogástalan életvitelére figyelemmel úgy találta, hogy a vádlott az előzetes mentesítésre érdemes, ezért őt a büntetett előlélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól előzetes mentesítésben részesítette a Btk. 102. § (1) bekezdése alapján.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2018. január 18.

Dr. Mezőlaki Erik
a tanács elnöke

. Halász Edina
előadó bíró

. Nagy Erzsébet
bíró

A Szegedi Ítélőtábla Bf.II.246/2017/4. számú ítélete és a Szolnoki Törvényszék 8.B.142/2016/18. számú ítélete a jelen ítélet folytán a mai napon jogerős és - fel nem függesztett részében - végrehajtható.

Szeged, 2018. január 18.

Dr. Mezőlaki Erik
a tanács elnöke